

**QORTI ĊIVILI - PRIM'AWLA
(ĠURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)**

**Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.**

Rikors Numru 616/2022/1 NC

**Gordon Debono,
Yvette (Yvette-Marie) Debono,
Hi-Low Properties Limited,
Petroplus Limited,
KB Investments Limited,
KB Lines Limited,
Seabrass Limited,
Petrobunkers Limited,
Oil and Ship Limited,
Gorge Limited,
S-Cape Yacht Charter Limited,
S-Cape Limited,
Yves Limited,
La Cucina Limited,
The Business Centre Limited,
Eleven Eighty Eight Limited,
Inovest Limited,
Malta Directories Limited,
Mr Handyman Limited, u
Motor Cycle Art Limited**

vs.

**Il-Kummissarju tal-Pulizija,
L-Avukat tal-Istat, u
L-Avukat Ģenerali**

Illum it-22 ta' Dicembru 2022

Il-Qorti,

Reggħet rat ir-Rikors tar-riktorrenti Gordon Debono et (*a fol. 1 et seq.*) ippreżentat fid-9 ta' Dicembru 2022 fejn talbu lil din il-Qorti s-segwenti:

"Għaldaqstant, r-riktorrenti jitkolu bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti tordna:

- 1) *Is-sospensjoni tal-proċeduri kriminali indikati fir-rikors promotur u ciòeġi dawk fl-is-mijiet odjern, attwalment pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Istruttorja hekk kif presjeduta mill-Maġistrat Dr Donatella Frendo Dimech u dan sakemm jiġu deciżi finalment dawn il-proċeduri kostituzzjonali u konvenzjonali u/jew*
- 2) *Is-sospensjoni ta' kull att ieħor aċċessorju għall-istess proċeduri kriminali inkluż kemm id-digriet attwalment in vigore fir-rigward tal-liberta' proviżorja tar-riktorrenti u/jew*
- 3) *Is-sospensjoni ta' kull att ieħor aċċessorju għall-istess proċeduri kriminali inkluż l-ordni ta' iffrizziar fil-konfront tal-istess u dan taħbi dawk il-provvvedimenti li jidrilha xierqa u opportuni."*

Rat id-dokumenti eżebiti u l-atti processwali kollha ta' dan ir-Rikors, inkluż dawk tar-Rikors Kostituzzjonali ppreżentat fit-22 ta' Novembru 2022 (Kawża Numru 616/2022 NC).

Rat id-digriet tagħha (*a fol. 14*) tad-9 ta' Dicembru 2022 fejn il-Qorti ordnat notifika tar-Rikors lill-intimati li gew mogħtija żmien erbat (4) minn notifika sabiex jippreżentaw ir-Risposta tagħhom.

Rat ir-Risposta kongunta tal-intimati kollha Il-Kummissarju tal-Pulizija et (*a fol. 19 et seq.*) ippreżentata fil-15 ta' Dicembru 2022 fejn oġgezzjonaw għat-talbiet hekk kif kontenuti fir-Rikors promutur

Rat illi, fis-seduta tal-15 ta' Dicembru 2022 (*a fol. 17 et seq.*), il-konsulenti legali tal-partijiet iddikjaraw li kienu qed jirrimettu ruħhom għal dak li nħad minnhom fir-Rikors u fir-Risposta rispettiva tagħhom dwar it-talbiet hekk kif kontenuti fir-Rikors promutur.

Rat illi, fis-seduta tal-15 ta' Dicembru 2022 (*a fol. 17 et seq.*), il-Qorti ġalliet ir-Rikors għal-lum sabiex jingħata l-provvediment dwar it-talbiet hawn fuq imsemmija.

Ikkunsidrat

Illi l-Qorti tinnota illi dan huwa provvediment in segwitu ta' talbiet għall-ħruġ ta' mżura proviħorja *ossia interim measure* u, f'dan il-każ, dak li qed jintalab huwa li din il-Qorti tordna:

- is-sospensjoni tal-proċeduri kriminali quddiem quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja u dan sakemm jiġi deċiżi l-proċeduri kostituzzjonali u konvenzjonali tal-kawża bin-Numru 616/2022 ippreżentata fit-22 ta' Novembru 2022 fl-istess ismijiet ta' dan il-provvediment;
- is-sospensjoni ta' kull att ieħor aċċessorju għall-istess proċeduri kriminali msemmija nkluż:
 - id-digriet tal-liberta' proviżorja tar-rikorrenti u
 - l-ordni tal-iffriżar fil-konfront tal-istess rikorrenti.

Illi l-Qorti tinnota li mill-atti proċesswali (inkluż dawk tar-Rikors Kostituzzjonali pprezentat fit-22 ta' Novembru 2022) jirriżulta s-segwenti:

- Fil-25 ta' Novembru 2020 uħud mir-rikorrenti tressqu taħt arrest quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja u gew akkużati b'numru ta' imputazzjonijiet fil-konfront tagħhom, fosthom dawk ta' hasil ta' flus.
- Fil-25 ta' Novembru 2020 il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja ħarget ordni ta' iffriżar tal-assi fil-konfront tar-rikorrenti li tressqu dakinar u dan sar *ai termini* ta' Artikolu 5 tal-Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta u Artikolu 23A(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.
- Ir-rikorrenti jiġi li fl-istadju tal-arrest tagħhom ma nghataw x-aċċess għal materjal investigattiv.
- Fis-17 ta' Diċembru 2020 ir-rikorrenti gew mogħtija l-benefiċċju tal-ħelsien mill-arrest taħt diversi kondizzjonijiet.
- Fis-seduta miżmuma fit-8 ta' Ĝunju 2021 quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja gew ippreżentati imputazzjonijiet godda fil-konfront ta' uħud mir-rikorrenti.

Illi fir-Rikors Kostituzzjoni tagħhom ir-rikorrenti jitkolbu li din il-Qorti:

- tiddikjara illi huma sofrew u qegħdin isofru leżjoni tad-dritt ta' liberta' personali hekk kif sanċit f'Artikolu 5 tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet u Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem kif riprodotti fl-Ewwel Skeda ta' Kapitolo 319 tal-Ligijiet ta' Malta u Artikolu 34 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;
- tiddikjara illi huma sofrew u qegħdin isofru leżjoni tad-drittijiet tat-tgawdija paċċifika tal-possedimenti tagħhom b'Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea kif riprodott fl-Ewwel Skeda tal-Kapitolo 319 tal-Ligijiet ta' Malta;
- tiddikjara illi huma sofrew u qegħdin isofru leżjoni tad-dritt tat-tgawdija paċċifika tal-possedimenti tagħhom b'Artikolu 2

tar-Raba' Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea kif riprodott fl-Ewwel Skeda tal-Kapitolu 319 tal-Ligijiet ta' Malta;

- tiddikjara illi huma sofrew jew qegħdin isofru jew x'aktarx sejrin isofru leżjoni tad-dritt ta' Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea kif riprodott fl-Ewwel Skeda tal-Kapitolu 319 tal-Ligijiet ta' Malta kif ukoll Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;
- tagħti dawk il-provvedimenti u toħrog dawk l-atti u ordnijiet neċċesarji għas-salvagwardja tad-drittijiet fundamentali tagħhom inkluż li tordna t-twaqqif u l-estinzjoni tal-proċeduri kriminali kontra tagħhom u/jew tordna li dak kollu aċċessorju għall-istess u ciòe l-ordni ta' iffriżar relattiva u l-fatt li r-rikorrenti għadhom taħt diversi kondizzjonijiet ta' liberta' proviżorja għandhom ukoll jiġu dikjarati nulli u bla effett;
- tillikwida d-danni sofferti minnhom għall-vjolazzjonijiet imsemmija;
- tordna lill-intimati jew min minnhom iħallsu d-danni hekk likwidati lir-rikorrenti.

Illi, da parte tagħhom, fir-rigward tat-talbiet hekk kif kontenuti fir-Rikors promutur dwar il-miżura proviżorja, l-intimati joggezzjonaw għat-talbiet in eżami mressqa mir-rikorrenti u jisħqu s-segwenti:

- it-talbiet imressqa mir-rikorrenti ser iwasslu għal waqfien tal-proċess ta' ġbir tal-evidenza fil-konfront tagħhom;
- jekk jiġu sospiżi d-digreti u kull att ieħor relatat magħħom, ir-rikorrenti jkunu jistgħu jitilqu mill-pajjiż;
- it-talba għal soprassjoni għandha ssir quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja u mhux quddiem din il-Qorti;

- l-ghoti ta' rimedju proviżorju huwa mezz eċċezzjonali u straordinarju u għandu jiġi adottat b'mod ristrett;
- fil-“Factsheet – Interim Measures” tal-Qorti Ewropea ta’ Jannar 2019 jidher li tali miżura proviżorja tingħata meta jkun hemm riskju gravi għal ħajja jew għal għomor il-habs jekk persuna tkun estradita, riskju ta’ tortura u persekuzzjoni, riskju ta’ thāggir, riskju li persuna tkun suġġetta għal mutilazzajoni ġenitali u mhux sabiex jitwaqqfu proċeduri investigattivi u jiġi sospiż kull att ieħor aċċessorju.

Ikkunsidrat

Illi l-Qorti sejra issa tgħaddi sabiex tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha fir-rigward tat-talbiet għal miżura proviżorja hawn fuq imsemmija.

Illi l-għan ta’ miżura proviżorja hekk kif maħsuba f’Artikolu 4(2) tal-Kapitolu 319 tal-Ligjiet ta’ Malta u f’Artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni ta’ Malta hija intiża sabiex tagħti s-setgħa lill-Qorti twaqqaf milli ssir īxsara li ma tkunx tista’ tissegħxa fejn hemm ksur tal-jeddiżżejjiet fundamentali tal-individwu. Fil-każ odjern, ir-rikorrenti jilmentaw li l-proċeduri ta’ investigazzjoni, id-digriet tal-ħelsien mill-arrest u l-ordni ta’ iffriżar jwasslu għal ksur:

- tad-dritt tal-liberta’ personali;
- tad-dritt tat-tgawdija paċċifika tal-possedimenti tagħhom;
- tad-dritt tal-liberta’ ta’ moviment; u
- tad-dritt għal smiġħ xieraq.

Illi l-eżerċizzju li trid tagħmel il-Qorti fil-kuntest ta’ miżura proviżorja hija analiżi *prima facie* fejn ir-rikorrenti jkunu jridu jippruvaw li għandhom każ fejn, mad-daqqha t'għajnejn, sejrin jinkisru d-drittijiet fundamentali tagħhom. F’dan ir-rigward issir riferenza għall-provvediment mogħti fid-9 ta’ Ġunju 2016 fil-kawża fl-ismijiet

Rosette Thake u Dottoressa Anna Fenech pro et noe et vs. L-Onor. Prim Ministru et (Numru 50/2016/1) fejn il-Prim'Awla tal-Qorti Ćivili (Sede Kostituzzjonali) qalet is-segwenti:

“biex jista’ jingħata rimedju provviżorju, jeħtieg li min jitkolbu juri li hemm kaž *prima facie* ta’ ksur ta’ jedd fundamentali u li n-nuqqas tal-ghoti tal-miżura provviżorja sejra ġġib hsara li ma titregħġax lura fil-kaž tiegħu.¹”

Illi dan ir-raġunament gie rifless f’provvedimenti oħra bħal provvediment mogħti fit-2 ta’ Ġunju 2014 fl-ismijiet **Emanuel Camilleri vs. Spettur Louise Calleja et** (Numru 50/2013) fejn gie spjegat is-segwenti:

“Illi l-miżuri provviżorji huma maħsuba biex iżommu milli ssir hsara li ma tissewwiex lil vittma ta’ ksur ta’ jedd fundamentali b’tali mod li ma jsir xejn li jista’ jxejjen jew inaqqas mill-awtorita’ u l-effikaċċja tas-sentenza li tingħata dwar l-istess ilment². F’dan ir-rigward, biex jista’ jingħata rimedju provviżorju, jeħtieg li min jitkolbu juri li hemm kaž *prima facie* ta’ ksur ta’ jedd fundamentali u li n-nuqqas tal-ghoti tal-miżura provviżorja sejra ġġib hsara li ma titregħġax lura fil-kaž tiegħu³. Għalhekk, m’huwiex bizzżejjed li wieħed joqghod biss fuq xi sitwazzjoni ipotetika jew li mhix certa li sseħħ. Minħabba f’hekk, l-ghoti ta’ provvediment proviżorju f’kawża ta’ allegat ksur ta’ jedd fundamentali jitlob li jintwerew cirkostanzi eċċeżzjonali li jagħmluh meħtieg.⁴” [emfażi miżjud]

Illi l-Qorti tagħmilha cara illi l-eżami li sejra tagħmel rigward it-talbiet in eżami, kemm jekk jintlaqgħu u kemm jekk jiġu miċħuda, bl-ebda mod ma huwa ser jinċidu fuq l-eżitu tat-talbiet hekk kif kontenuti fir-Rikors Kostituzzjonali tar-rikorrenti. F’kaž illi t-talbiet

¹ Van Dijk, van Hoof, van Rijn, Zwaak Theory & Practice of the European Convention on Human Rights (4th Edit, 2006) § 2.2.8.3, p. 113.

² Q.E.D.B. 6.2.2003 fil-kawża fl-ismijiet **Mamatkulov et vs. Turkija** (Applik. Numru. 46837/99) § 110.

³ Van Dijk, van Hoof, van Rijn, Zwaak Theory & Practice of the European Convention on Human Rights (4th Edit, 2006) § 2.2.8.3, p. 113.

⁴ Deg P.A. (Kost.) AE 16.4.2014 fil-kawża fl-ismijiet **Daniel Alexander Holmes vs. Avukat Generali et.**

de quo jiġu miċħuda, xorta waħda t-talbiet hekk kif kontenuti fir-Rikors Kostituzzjonal per se jistgħu jirnexxu wara li jinstemgħu l-provi u l-argumenti kollha u, bl-istess mod, f'każ li t-talbiet in eżami jiġu milqugħha ma jfissirx illi t-talbiet kontenuti fir-Rikors Kostituzzjonal ser jirnexxu bilfors awtomatikament.

Illi huwa prinċipju assodat f'ġurisprudenza kemm tal-Qrati nostrana u kif ukoll anke tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem illi miżuri proviżorji ma jiġux akkordati għalxejn jew b'kapriċċi, iżda jingħataw f'każijiet fejn ikun hemm periklu illi bil-prosegwiment naturali tal-proċeduri, ser ikomplu jiġu ppregudikati d-drittijiet fundamentali tal-persuna illi tkun qed tallega leżjoni tal-istess. Ĝie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Mamatkulov and Askarov v. Turkey**⁵ illi:

"104. Interim measures have been indicated only in limited spheres. Although it does receive a number of requests for interim measures, in practice the Court applies Rule 39 only if there is an imminent risk of irreparable damage. While there is no specific provision in the Convention concerning the domains in which Rule 39 will apply, requests for its application usually concern the right to life (Article 2), the right not to be subjected to torture or inhuman treatment (Article 3) and, exceptionally, the right to respect for private and family life (Article 8) or other rights guaranteed by the Convention. The vast majority of cases in which interim measures have been indicated concern deportation and extradition proceedings.

[...]

108. In cases such as the present one where there is plausibly asserted to be a risk of irreparable damage to the enjoyment by the applicant of one of the core rights under the Convention, the object of an interim measure is to maintain the status quo pending the Court's determination of the justification for the measure. As such, being intended to ensure the continued

⁵ Appl Nr 46827/99 and 46951/99, European Court of Human Rights (Grand Chamber), Reports of Judgements and Decisions 2005-I, 4 February 2005. Ara wkoll **Shamayev and Others v. Georgia and Russia**, Appl Nr 36378/02, European Court of Human Rights (Second Section), Reports of Judgements and Decisions 2005-III, 12 April 2005, § 473.

existence of the matter that is the subject of the application, the interim measure goes to the substance of the Convention complaint. As far as the applicant is concerned, the result that he or she wishes to achieve through the application is the preservation of the asserted Convention right before irreparable damage is done to it. Consequently, the interim measure is sought by the applicant, and granted by the Court, in order to facilitate the "effective exercise" of the right of individual petition under Article 34 of the Convention in the sense of preserving the subject matter of the application when that is judged to be at risk of irreparable damage through the acts or omissions of the respondent State". [emfaži miżjudal]

Ikkunsidrat

Illi kif indikat mill-intimati fir-Risposta tagħhom, l-istħarrig li trid tagħmel il-Qorti sabiex tiddetermina jekk l-għotxi ta' mżura proviżorja hijiex mistħoqqa ġie spjegat b'mod ċar fil-provvediment mogħti fis-16 ta' Ġunju 2020 fil-kawża fl-ismijiet **HSBC Bank (Malta) p.l.c. vs L-Avukat tal-Istat et** (Numru 227/2019) fejn il-Qorti għamlet lista ta' l-elementi u tat spjegazzjoni ta' meta l-Qorti tista' takkorda mżura proviżorja. F'dan il-provvediment ingħad hekk:

"Mill-prattika ta' dawn il-Qrati, jistgħu jinsiltu għadd ta' linji-gwida fl-għoti o meno ta' *interim measures*. B'mod generali, dawn isegwu l-orjentament tal-Qorti Ewropea, iżda hemm istanzi fejn jagħtu r-rimedji wkoll fejn il-Qorti ta' Strasburgu aktarx ma tikkordax *interim measures*:

1. Ir-rimedju jingħata biss meta ma jkun hemm l-ebda rimedju ordinarju a disposizzjoni tar-riorrent.⁶ [...]
2. Biex ikun jista' jingħata rimedju provviżorju, jeħtieg li min jitkolu juri li hemm każ prima facie ta' ksur ta' jedd

⁶ **Mark Formosa vs. L-Avukat Generali** 14.12.2017 Prim'Awla (Kost.) *coram* Onor. Imħ. Jacqueline Padovani Grima.

fundamentali. Mhux biżżejjed li wieħed joqghod biss fuq xi sitwazzjoni ipotetika jew li mhux certa li sseħħ⁷;

3. Tkun sejra sseħħ ħsara li ma tkunx tista' titregga' lura għall-interessi vitali tal-parti kkonċernata jew għall-perkors tal-eżami li l-Qorti jkun jinhieg il-ġingħiha tagħmel.⁸ Ingħad f'dan il-kuntest li l-ghosti tal-*interim order* jingħata biss eċċezzjonally f'każijiet ta' "urgenza estrema".⁹ [...]

4. L-eżistenza ta' riskju imminent, li għalhekk jimmerita t-teħid ta' miżuri urgħenti. [...]

5. Fil-każ li jkun hemm għudikat, xorta jista' jingħata r-rimedju proviżorju, iż-żda biss f'każijiet verament eċċezzjonali.

Illi stabbiliti dawn l-elementi hawn fuq imsemmija, il-Qorti ser-tistħarrighom wieħed wieħed halli tanalizza jekk japplikawx għat-talbiet in-eżami.

Ir-Rimedju Jingħata Biss Meta Ma Jkun Hemm L-Ebda Rimedju Ordinarju A Dispożizzjoni Tar-Rikorrent:

Illi l-proċeduri li qed jintalab li jiġu sospizi għadhom qed jinstemgħu quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja. Kif jgħidu l-intimati, il-proċeduri kriminali fil-konfront tar-rikorrenti jinsabu fi stadju ta' struttorja u huwa proċess li fiq qed jingabru l-provi u konsegwentement għad baqa' l-iter proċedurali kollu sakemm tingħalaq il-kumpilazzjoni.

Illi fir-rigward tal-ordni ta' iffriżar, il-Qorti tinnota li r-rikorrenti qed jitħallew jagħmlu użu mir-riżorsi finanzjarji tagħhom minkejja li b'mod limitat. Fir-rigward tal-ħelsien mill-arrest, il-Qorti tinnota li r-rikorrenti qed igawdu minn tali beneficiċju, għalkemm b'kondizzjoniet spċifici. Dan kollu qed jingħad b'żieda ma' dak li ngħad aktar 'il fuq meta ngħad li dak li qed tagħmel bħalissa l-Qorti

⁷ Emanuel Camilleri vs. Spett. Louise Calleja 02.06.2014 Prim' Awla (Kost.).

⁸ Rosette Thake vs. Prim Ministru 09.06.2016 Prim' Awla (Kost) JRM.

⁹ Federation of Estate Agents vs. Direttur Ĝeneralis (Kompetizzjoni) 25.09.2014 Qorti Kostituzzjonalis.

tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja huwa li qed tigbor il-provi.

Illi l-Qorti tinnota wkoll li Artikolu 5(3) tal-Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta jiddisponi hekk:

“Il-Qorti tista’ f’ċirkostanzi partikolari tibdel dak l-ordni, u d-dispożizzjonijiet tas-subartikoli ta’ qabel għandhom japplikaw għal dak l-ordni hekk kif mibdul.”

Magħdud ma' dan, fir-rigward tal-ħelsien mill-arrest tar-rikorrenti il-Qorti tinnota li xejn ma jwaqqaf lir-rikorrenti milli jagħmlu t-talbiet tagħhom quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja jew quddiem il-Qorti Kriminali (f'każ li l-atti jkunu jinsabu rinvjati għand l-Avukat Ġenerali) sabiex il-kondizzjonijiet tal-ħelsien mill-arrest jiġu varjati.

Illi għalhekk fil-fehma tal-Qorti r-rikorrenti jistgħu jagħmlu użu minn rimedji ordinarji u b'hekk l-element in eżami ma ġiex sodisfatt.

Biex Ikun Jista' Jingħata Rimedju Proviżorju, Jeħtieġ Li Min Jitolbu Juri Li Hemm Każ Prima Facie Ta' Ksur Ta' Jedd Fundamentali:

Illi, kif diga' ngħad aktar 'il fuq, l-eżercizzju li trid tagħmel il-Qorti fil-kuntest ta' miżura proviżorja hija analizi *prima facie* fejn ir-rikorrenti jkunu jridu jippruvaw li għandhom każ fejn, mad-daqqa t'għajnej, sejrin jinkisru d-drittijiet fundamentali tagħhom.

Illi sabiex tingħata miżura proviżorja wieħed ma jistax jibbaża t-talbiet tiegħu fuq ċirkostanzi li huma ipotetiċi. Kif diga' ġie msemmi aktar 'il fuq, bħalissa qed jingħabru l-provi quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja b'dan illi aktar 'il quddiem l-Avukat Ġenerali jrid jiddeċiedi joħroġx il-Kontro-Ordni tiegħu sabiex il-kawża tkompli tinstema' quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali jew inkella joħroġx l-Att tal-Akkuża sabiex il-każ jinstema' quddiem il-Qorti Kriminali. B'hekk il-Qorti tinnota li kull ilment li huwa relatat mal-konklużjonijiet ta' din il-proċedura odjerna huwa ilment ipotetiku.

Illi r-rikorrenti qed igawdu mill-benefiċċju tal-ħelsien mill-arrest u nghataw id-dritt li jibqgħu jircievu kull wieħed is-somma ta' mhux aktar minn €13,976.24 fis-sena.

Għaldaqstant, meħud in konsiderazzjoni dak li ngħad hawn fuq, il-Qorti hija tal-fehma li ma jissussistix l-element tal-*prima facie* sabiex tīgi milquġha talba għal mżura proviżorja.

Tkun Sejra Sseħħi Hsara Li Ma Tkunx Tista' Titregga' Lura Ghall-Interessi Vitali Tal-Parti Konċernata Jew Ghall-Perkors Tal-Eżami Li L-Qorti Jkun Jinhtigilha Tagħmel:

Illi r-rikorrenti jilmentaw li kull ġurnata huma jbatu minn limitazzjonijiet tal-ħelsien tagħhom u mit-tgawdija tal-proprijeta'.

Illi l-Qorti hija tal-fehma illi fl-eventwalita' illi ma tintlaqax it-talba għal mżura proviżorja mhux ser tīgi kkawżata lir-rikorrenti xi hsara irrimedjabbi u dana anke peress li, kif ingħad aktar 'il fuq, huma qed igawdu mill-benefiċċju tal-ħelsien mill-arrest kif ukoll minn aċċess, għalkemm limitat, tar-riżorsi finanzjarji tagħhom.

Illi kkunsidrat dan kollu din il-Qorti hija tal-fehma li fil-każ odjern ma jirriżultax li hemm xi hsara rreparabbi għall-interessi vitali tar-rikorrenti.

L-Eżistenza Ta' Riskju Imminenti, Li Għalhekk Jimmerita T-Teħid Ta' Mżuri Urgenti:

Illi, a skans ta' ripetizzjoni, il-Qorti tirreferi għal dak li ngħad hawn fuq u tapplikah hawn ukoll b'dan illi l-Qorti tinnota li ma jirriżultax li hemm r-riskju imminenti necessarju għat-teħid ta' mżuri urgenti.

Illi f'dan ir-rigward il-Qorti tagħmel riferenza għall-provvediment mogħti fl-24 ta' Settembru 2021 fl-ismijiet **Anna Vassallo għajja Spiteri vs. Avukat tal-Istat** (Numru 454/2021) fejn ġie kkwotat is-segwenti:

"Fil-ktieb "*A Practitioner's Guide to the European Convention on Human Rights*" (4th Edition - Sweet & Maxwell) Karen Reid tgħid illi:

"As a general practice, measures (riferibbilment għal interim relief) are applied only where there is an apparent real and imminent risk of irreparable harm to life and limb ... While the procedure has been invoked in respect of other types of cases e.g. adoption of children, which may be arguably be of an irreparable nature, r.39 (riferibbilment għar-Rule 39 tar-Rules of Court tal-ECHR) has not been applied save in a few exceptional cases. Matters of detention or interference with property, for example, are not regarded as necessitating interim measures" (sottolinear ta' din il-Qorti).

... it is only in cases of extreme urgency that interim measures are indicated: the facts must prima facie point to a violation of the Convention, and the omission to take the proposed measures must result or threaten to result in irreparable injury to certain vital interests of the parties or the progress of the examination!".¹⁰

Illi minn analizi tal-fatti rigwardanti r-Rikors promutur ma jirriżultax li hemm "an imminent risk of irreparable harm to life and limb".

Fil-Każi Li Jkun Hemm ġudikat, Xorta Jista' Jingħata R-Rimedju Proviżorju, Iżda Biss F'Każijiet Verament Eċċezzjoni:

Illi dan l-element ma japplikax għal każ odjern għax għad ma hemmx deċiżjoni li saret *res judicata* u b'hekk il-Qorti ma għandha għalfejn tagħmel l-ebda kumment ieħor dwar dan l-element.

Illi b'hekk isegwi li l-ebda wieħed mill-elementi msemmija fil-provvediment fl-ismijiet **HSBC Bank (Malta) p.l.c. vs L-Avukat tal-Istat et** (Numru 227/2019) hawn fuq kwotat ma ġie sodisfatt. Għaldaqstant, in vista ta' dak kollu li nghad hawn fuq, il-Qorti ser tgħaddi biex tiċħad it-talbiet imsemmija fir-Rikors promutur.

¹⁰ Theory and Practice of the European Convention on Human Rights (4th. edition – 2006) by van Dijk, van Hoof, van Rijn u Zwaak.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tiċħad it-talbiet tar-rikkorrenti għall-ħruġ ta' miżura proviżorja u čioé fejn intalab li l-Qorti tordna s-sospensjoni tal-proċeduri kriminali li hemm pendent quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja kif ukoll is-sospensjoni ta' kull att ieħor aċċessorju għall-istess proċeduri kriminali inkluż id-digriet tal-liberta' proviżorja tar-rikkorrenti u l-ordni ta' iffriżar fil-konfront tagħhom.

Bl-ispejjeż tal-proċedura odjerna qed jiġu riżervati għall-ġudizzju finali.

**Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef**

**Alexia Attard
Deputat Registratur**